Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru afaceri juridice

2025/2079(INL)

30.6.2025

PROIECT DE RAPORT

conținând recomandări adresate Comisiei privind al 28-lea regim: un nou cadru juridic pentru întreprinderile inovatoare
(2025/2079(INL))

Comisia pentru afaceri juridice

Raportor: René Repasi

(Inițiativă – articolul 47 din Regulamentul de procedură)

(Autorul propunerii: René Repasi)

PR_INL

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN....3

ANEXĂ LA PROPUNEREA DE REZOLUȚIE: RECOMANDĂRI PRIVIND CONȚINUTUL PROPUNERII SOLICITATE....7

EXPUNERE DE MOTIVE....13

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII....16

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

conținând recomandări adresate Comisiei privind al 28-lea regim: un nou cadru juridic pentru întreprinderile inovatoare
(2025/2079(INL))

Parlamentul European,

– având în vedere articolul 225 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere articolul 50 și articolul 114 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I)[1],

– având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE[3],

– având în vedere Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale[4],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 28 mai 2025 intitulată „Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în fază de extindere” (COM(2025)270),

– având în vedere raportul lui Enrico Letta din 17 aprilie 2024 intitulat „Much more than a market” (Mult mai mult decât o piață),

– având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024 intitulat „The future of European competitiveness” (Viitorul competitivității europene),

– având în vedere articolele 47 și 55 din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât întreprinderile, în special întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), start-upurile și întreprinderile în fază de extindere, se confruntă cu norme care diferă foarte mult de la un stat membru la altul; întrucât această diversitate în materie de reglementare și costurile aferente orientării în medii necunoscute împiedică finanțarea paneuropeană a întreprinderilor;

---

1 JO L 177, 4.7.2008, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/593/oj.
2 JO L 351, 20.12.2012, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1215/oj.
3 JO L 257, 28/08/2014, p. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj.
4 JO L 169, 30.6.2017, p. 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj.

B. întrucât un sistem european unificat ar putea fi realizat nu doar printr-un act juridic de sine stătător al Uniunii, ci și prin introducerea unui set de norme care să funcționeze în paralel sistemul juridic național existent în fiecare stat membru;

C. întrucât multe start-upuri și întreprinderi în fază de extindere din Uniune dezvoltă în prezent tehnologii revoluționare; întrucât aceste întreprinderi sunt adesea achiziționate de întreprinderi străine înainte de a ajunge la maturitate; întrucât astfel de achiziții se situează adesea sub pragurile de control al concentrărilor economice stabilite la nivelul Uniunii;

D. întrucât întreprinderile inovatoare au nevoie de acces la capital de risc, mobilitate paneuropeană, scalabilitate, lucrători cu înaltă calificare, protecție împotriva achizițiilor prin care se urmărește eliminarea concurenței (*killer acquisitions*) și investiții pe termen lung,

Principii generale

1. salută angajamentul Comisiei de a prezenta o propunere legislativă privind un al 28-lea regim pentru întreprinderile inovatoare („al 28-lea regim”), care ar trebui să constea într-o propunere legislativă de directivă având drept temei juridic articolul 50 și articolul 114 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);

2. se opune ferm utilizării articolului 352 alineatul (1) din TFUE ca temei juridic, deoarece acest lucru ar întârzia adoptarea propunerii legislative din cauza cerinței unanimității; critică utilizarea cooperării consolidate, astfel cum este prevăzută la articolul 20 din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 329 din TFUE, sau a acordurilor interguvernamentale în scopul instituirii celui de al 28-lea regim;

3. ia act de faptul că articolul 50 și articolul 114 alineatul (1) din TFUE impun măsuri de armonizare a dreptului societăților comerciale care necesită transpunere în dreptul național al statelor membre; consideră că, în acest caz, este preferabilă armonizarea maximă pentru a asigura aplicarea unor norme uniforme în toate statele membre;

4. consideră că cel de al 28-lea regim reprezintă un pas înainte către aprofundarea în continuare a pieței interne și către o mai bună integrare europeană;

5. reiterează că întreprinderile care optează în mod voluntar pentru cel de al 28-lea regim ar trebui să fie obligate să respecte normele acestuia;

6. subliniază că alegerea unei întreprinderi de a participa la cel de al 28-lea regim trebuie să fie recunoscută automat în ordinile juridice naționale ale tuturor celor 27 de state membre;

7. este conștient de riscul ca un al 28-lea regim să permită eludarea protecțiilor obligatorii prevăzute de dreptul intern în favoarea părților mai vulnerabile; subliniază că cel de-al 28-lea regim nu trebuie să devină un mijloc de subminare a nivelurilor de protecție existente; insistă ca garanțiile să fie stabilite prin norme de drept material care să ofere un nivel ridicat de protecție și prin norme privind conflictul de legi care să asigure aplicarea normelor naționale obligatorii;

Al 28-lea regim pentru întreprinderile inovatoare

8. este de părere că cel de al 28-lea regim ar trebui să vizeze în principal normele de drept al societăților comerciale și că numai societățile cu răspundere limitată care nu sunt cotate la bursă ar trebui să poată participa la acesta; consideră că cel de al 28-lea regim ar trebui să constea într-un set de norme care trebuie să fie încorporate în formele juridice de societăți comerciale naționale existente sau nou create;

9. propune ca forma juridică de societate comercială care face obiectul celui de al 28-lea regim să fie denumită „European Start-Up and Scale-Up” [întreprindere europeană nou înființată sau în fază de extindere] (ESSU); solicită ca abrevierea „ESSU” să fie adăugată la abrevierile existente ale formelor juridice de societăți comerciale naționale;

10. subliniază că cel de al 28-lea regim nu aduce atingere dreptului Uniunii și dreptului național în domeniul dreptului individual și colectiv al muncii și nici normelor privind participarea angajaților la luarea deciziilor (codeterminare);

11. subliniază necesitatea de a simplifica procesul de constituire și înregistrare a întreprinderilor; solicită reducerea complexității procedurale și finalizarea procedurii de înregistrare pentru crearea unei ESSU în termen de 48 de ore; solicită posibilitatea de a transmite online documentele societății pe parcursul întregului ciclu de viață al acesteia, precum și punerea în aplicare pe deplin a principiului „o singură dată” pentru înregistrarea unei ESSU; consideră că ar trebui să fie posibile proceduri digitale, cum ar fi reuniuni online ale adunărilor generale și ale consiliilor de administrație;

12. solicită crearea unui registru digital uniform al întreprinderilor la nivelul Uniunii, care să servească drept punct de intrare direct pentru înregistrarea societăților ESSU, completând și extinzând sistemul existent de interconectare a registrelor comerțului (BRIS);

13. solicită dezvoltarea și adaptarea în continuare a unui identificator al întreprinderilor din Uniune pentru a simplifica înregistrarea, a spori transparența și încrederea, a facilita verificarea identității societăților comerciale și a combate frauda și evaziunea fiscală;

14. consideră că posibilitatea de înregistrare ca ESSU nu ar trebui să fie limitată la o nouă categorie de „întreprinderi inovatoare” sau la alți factori restrictivi; avertizează că crearea unei astfel de noi categorii ar adăuga o birocratizare inutilă; precizează că numai persoanele fizice sau juridice care își au reședința sau sunt stabilite în Uniune ar trebui să aibă posibilitatea de a înființa o ESSU;

15. consideră că o ESSU ar trebui să poată funcționa fie ca societate unică autonomă, fie ca filială a unei societăți-mamă de tip ESSU;

16. subliniază că sediul social al unei societăți trebuie să fie situat în unul dintre cele 27 de state membre pentru ca aceasta să fie eligibilă pentru înregistrare ca ESSU; subliniază că sediul și sediul social pot fi situate în state membre diferite;

17. subliniază că creșterea productivității, inovarea și incluziunea socială trebuie să meargă mână în mână; consideră că ar trebui luată în considerare crearea unor scheme de participare a angajaților la capital pentru angajații unei ESSU, astfel încât aceștia să poată dobândi o participație în cadrul societății;

Mecanisme de siguranță

18. subliniază necesitatea de a proteja întreprinderile inovatoare europene de achizițiile prin care se urmărește eliminarea concurenței și de a preveni relocarea inovării, adesea sprijinită de fonduri publice europene de cercetare, în afara Uniunii; consideră că Regulamentul privind concentrările economice este insuficient pentru a face față problemei achizițiilor prin care se urmărește eliminarea concurenței; solicită includerea în propunerea legislativă a unor forme opționale de proprietate fiduciară (*steward ownership*), blocări de active și diferite categorii de acțiuni, în special acțiuni cu dublă clasă, inclusiv acțiuni cu drept de veto;

19. își exprimă îngrijorarea cu privire la riscul subminării standardelor existente în materie de protecție a părții mai slabe în ordinile juridice naționale ale statelor membre;

20. consideră că utilizarea normelor privind conflictul de legi este o modalitate mai adecvată de a asigura protecția părții mai slabe decât introducerea unor norme de drept material în noua propunere legislativă; solicită ca aspectele legate de participarea angajaților la luarea deciziilor (codeterminare) să fie reglementate de legea statului în care se află sediul real al societății, adică locul unde se află conducerea centrală a acesteia;

Accesul la capital

21. solicită elaborarea unor modele de documente care să fie utilizate la nivelul întregii Uniuni pentru acordurile dintre acționari și actele constitutive ale societăților;

22. consideră că noua propunere legislativă ar trebui să conțină norme armonizate privind instrumentele de datorie asimilate capitalului propriu, care să permită investitorilor să investească într-o întreprindere fără a dobândi drepturi de control asupra acesteia;

Soluționarea litigiilor

23. consideră că ar trebui instituit un mecanism alternativ de soluționare a litigiilor legate de ESSU, pentru a asigura soluționarea rapidă și specializată a acestora; consideră, de asemenea, că statele membre ar trebui să aibă în vedere introducerea unor complete specializate în cadrul instanțelor naționale, dedicate litigiilor dintre societăți legate de ESSU, și că aceste complete ar trebui să poată desfășura procedura de soluționare a litigiilor în limba engleză;

Dispoziții finale

24. solicită Comisiei ca, până în primul trimestru al anului 2026, în temeiul articolelor 50 și 114 din TFUE, să prezinte o propunere de directivă în conformitate cu recomandările din anexă;

25. îi încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei prezenta rezoluție, precum și recomandările care o însoțesc.

ANEXĂ LA PROPUNEREA DE REZOLUȚIE: RECOMANDĂRI PRIVIND CONȚINUTUL PROPUNERII SOLICITATE

1. Principiile generale și temeiul juridic

Parlamentul propune ca forma juridică de societate comercială care face obiectul celui de al 28-lea regim să fie denumită „European Start-Up and Scale-Up” [întreprindere europeană nou înființată sau în fază de extindere] (ESSU). ESSU nu ar trebui să fie o formă juridică de societate comercială autonomă la nivel paneuropean, ci o formă juridică națională în toate statele membre, care trebuie să constea în anumite elemente armonizate de dreptul Uniunii. Abrevierea ESSU ar trebui adăugată la abrevierile naționale existente ale formelor juridice de societăți comerciale.

ESSU ar trebui să se bazeze pe formele de societăți comerciale instituite în temeiul dreptului național. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a alege dacă permit transformarea formelor juridice naționale existente într-o ESSU sau dacă optează pentru crearea unei noi forme juridice de societate comercială la nivel național. Fondatorii sau proprietarii unei forme juridice de societate comercială care există la nivel național ar trebui să aibă posibilitatea de a participa în mod voluntar la noul regim, ceea ce ar permite utilizarea denumirii de societate „ESSU”.

Existența unei ESSU ar trebui să fie recunoscută automat în ordinile juridice naționale ale tuturor statelor membre ca societate cu răspundere limitată.

Legea aplicabilă constituirii unei ESSU ar trebui să fie legea statului membru în care este înregistrată societatea în cauză. Prin derogare de la acest principiu și în scopul protejării unor interese publice prestabilite, ar trebui să fie posibilă stabilirea legii aplicabile pe baza unui element de legătură prioritar, și nu în funcție de locul de înregistrare.

Temeiurile juridice pentru ESSU ar trebui să fie articolul 50 și articolul 114 alineatul (1) din TFUE. Pentru a asigura securitatea juridică în ceea ce privește elementele constitutive ale SESU, directiva adoptată în temeiul articolului 50 și al articolului 114 alineatul (1) TFUE trebuie să fie o directivă de armonizare maximă.

Parlamentul este conștient de riscul ca o ESSU recunoscută automat să conducă la eludarea normelor interne obligatorii care protejează părțile mai vulnerabile. Prin urmare, normele aplicabile formei juridice de societate comercială ESSU nu ar trebui să aducă atingere dreptului Uniunii și dreptului național în domeniul dreptului muncii individual și colectiv, inclusiv normelor privind participarea angajaților la luarea deciziilor, și ar trebui să conțină garanții care să prevină în mod eficace utilizarea abuzivă a ESSU.

2. Domeniul de aplicare

Statele membre ar trebui să prevadă în ordinile lor juridice naționale un set de norme care, atunci când sunt respectate, să permită unei forme juridice naționale de societate comercială să includă abrevierea „ESSU” în denumirea sa. Pentru a fi eligibilă să se înregistreze ca ESSU, o

societate care are o formă juridică națională ar trebui să respecte următoarele condiții:

– trebuie să fie o entitate juridică cu capacitate juridică recunoscută automat în toate statele membre la data înregistrării sale;

– trebuie să fie o societate cu răspundere limitată în care răspunderea proprietarilor pentru datoriile societății este limitată la valoarea contribuțiilor lor;

– trebuie să nu fie o societate cotată la bursă;

– trebuie să fi fost înființată de una sau mai multe persoane fizice sau juridice care își au reședința sau sunt stabilite într-un stat membru;

– trebuie să poată funcționa fie ca societate unică autonomă, fie ca filială a unei societăți-mamă de tip ESSU;

– sediul său social înregistrat trebuie să fie situat în unul dintre statele membre;

Dacă dreptul național al societăților comerciale prevede un capital social minim vărsat pentru înființarea unei societăți care poate fi înregistrată ca ESSU, capitalul vărsat imediat trebuie să fie stabilit, în vederea înregistrării acestei societăți, la 1 EUR, iar societatea ar trebui să fie obligată să aloce pentru o rezervă legală cel puțin 25 % din profitul său anual până când rezerva respectivă, împreună cu eventualul capital vărsat inițial, atinge capitalul minim impus de legislația națională în cauză.

Din motive de simplificare, posibilitatea de a se înregistra ca ESSU nu ar trebui să fie limitată la o nouă categorie de „întreprinderi inovatoare” sau la alți factori restrictivi, deoarece aceasta ar crea birocrație suplimentară și o povară administrativă inutilă.

Dacă o ESSU intenționează să se listeze la bursă, aceasta ar trebui să fie obligată să se transforme într-o societate pe acțiuni, în conformitate cu dreptul național sau cu dreptul Uniunii, potrivit normelor de transformare aplicabile la nivel național și european.

3. Crearea formei juridice de societate comercială

Crearea și înregistrarea unei ESSU ar trebui să fie complet digitalizate și să respecte principiul „o singură dată”. Înființarea unei ESSU trebuie să fie finalizată în termen de 48 de ore.

La data înființării, o ESSU ar trebui să primească o identitate digitală unificată și un identificator unic de întreprindere pentru a simplifica înregistrarea, a spori transparența și încrederea, a facilita verificarea identității societății și a combate frauda și evaziunea fiscală.

Pentru a facilita atingerea acestor obiective, Comisia ar trebui să creeze și să gestioneze un registru digital uniform la nivelul Uniunii al societăților de tip ESSU. Un astfel de registru ar completa și ar extinde sistemul existent de interconectare a registrelor comerțului (BRIS). Registrul digital uniform al societăților la nivelul Uniunii nu ar trebui să înlocuiască normele naționale existente privind constituirea societăților, ci mai degrabă să servească drept portal comun. La momentul înregistrării în registrul digital al Uniunii, o societate trebuie să aleagă un stat membru ca loc de înregistrare, stabilind astfel legea națională aplicabilă constituirii.

Registrul digital uniform al societăților la nivelul Uniunii ar constitui un punct de acces direct pentru societăți în vederea înregistrării ca ESSU. Înregistrarea, depunerea documentelor și actualizările ar trebui gestionate prin intermediul acestui registru o singură dată și ar trebui să fie accesibile în toate statele membre pe baza unei interfețe multilingve și a unor standarde armonizate de identificare, în conformitate cu Regulamentul eIDAS[1]. Registrul ar putea utiliza o rețea de registre distribuite (DLT) autorizată care să înregistreze principalele evenimente legate de societate, cum ar fi înregistrările sau transferurile de acțiuni, cu marcaje temporale imuabile.

4. Mecanisme de siguranță

Normele privind ESU nu ar trebui să aducă atingere dreptului individual și colectiv al muncii și nici normelor privind participarea angajaților la luarea deciziilor.

Legea aplicabilă contractelor individuale de muncă ar trebui să fie stabilită exclusiv potrivit articolului 8 din Regulamentul (CE) nr. 593/2008.

În ceea ce privește aspectele legate de participarea angajaților la luarea deciziilor, legea aplicabilă ar trebui să fie cea a sediului real al societății, adică locul unde se află conducerea centrală a acesteia.

În cazul în care există un litigiu sau orice incertitudine legată de legislația națională care reglementează chestiunile privind participarea angajaților la luarea deciziilor, consiliul de administrație al unei ESSU, reprezentanții angajaților sau ai sindicatelor care ar avea un drept de nominalizare în temeiul legislației naționale a cărei aplicare este contestată sau incertă ar trebui să poată solicita instanței din statul membru în care societatea își are sediul social să decidă cu privire la legea aplicabilă. Această instanță ar trebui să aibă competență exclusivă pentru soluționarea acestei chestiuni.

5. Încurajarea unei viziuni pe termen lung opționale

pentru a proteja întreprinderile europene inovatoare de achiziții prin care se urmărește eliminarea concurenței și pentru a preveni relocarea inovării, a cărei creare este adesea sprijinită de fonduri publice europene pentru cercetare, în afara Uniunii, statele membre ar trebui să introducă norme care să permită întreprinderilor să opteze în mod irevocabil pentru scheme suplimentare de protecție juridică, cum ar fi:

– separarea drepturilor de vot de drepturile economice prin categorii diferite de acțiuni, în special acțiuni cu dublă clasă;

---

[1] Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE (JO L 257, 28.8.2014, p. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

– calificarea drepturilor de vot ca fiind netransferabile și netransmisibile prin moștenire;

– distribuirea profitului către investitori sau titularii de drepturi economice pe baza unui acord contractual, limitat fie în timp, fie ca valoare, și care poate fi denunțat unilateral de oricare dintre părți în orice moment;

– limitarea transformării transfrontaliere în entități care au optat pentru schema suplimentară de protecție juridică, în special în ceea ce privește mecanismele de blocare a activelor;

Întreprinderile care au optat pentru astfel de scheme suplimentare de protecție juridică ar trebui să poată include mențiunea „deținută în regim fiduciar” (*steward-owned*) în denumirea lor comercială.

În ceea ce privește transformările, fuziunile și divizările transfrontaliere, Directiva (UE) 2017/1132 ar trebui modificată pentru a permite statelor membre care au ales să introducă propria formă juridică națională de proprietate în regim fiduciar să limiteze transformarea transfrontalieră a unei astfel de forme juridice naționale la formele juridice din alte state membre care prevăd, de asemenea, forme similare de proprietate în regim fiduciar.

6. Atragerea talentelor

Creșterea productivității, inovarea și incluziunea socială trebuie să meargă mână în mână. Forma juridică ESSU ar trebui să prevadă norme armonizate opționale la nivelul Uniunii cu privire la structurarea planurilor de participare a angajaților la capitalul societății (ESOP), facilitate prin intermediul unei entități separate. Acest lucru va permite nu numai IMM-urilor, start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere să atragă talente și să stimuleze angajamentul pe termen lung, ci și să asigure participarea deplină și echitabilă a angajaților la valoarea pe care aceștia o generează prin munca și capitalul lor intelectual. Următoarele principii trebuie luate în considerare atunci când se elaborează norme armonizate în cadrul ESSU:

– ca o condiție prealabilă, astfel de sisteme nu ar trebui în niciun caz să înlocuiască sau să diminueze remunerația de bază normală sau orice altă formă de contribuție, cum ar fi contribuțiile la asigurările sociale, ci ar trebui să constituie un beneficiu complementar tuturor drepturilor sociale și contractuale;

– transparența trebuie să fie un principiu esențial pe tot parcursul proiectării și punerii în aplicare a unor astfel de sisteme;

– participarea la astfel de sisteme trebuie să fie nediscriminatorie și deschisă tuturor angajaților;

– participarea la astfel de sisteme trebuie să rămână voluntară pentru angajați;

– aceste sisteme trebuie să fie însoțite de mecanisme de protecție a angajaților împotriva riscurilor financiare nerezonabile;

Comisia, în consultare cu partenerii sociali și pe baza exemplelor de bune practici, ar trebui să elaboreze modele de acorduri simple, elementare și de bază privind participarea angajaților la

profit, precum și orientări pentru ESSU, cu scopul de a facilita punerea în aplicare, a îmbunătăți gradul de conștientizare cu privire la ESOP și a stimula convergența schemelor de participare financiară în întreaga Uniune. Modelele de acorduri și orientări ar trebui să includă informații cu privire la riscurile financiare asociate pentru angajați, să specifice opțiunile de preluare de către angajați și să ia în considerare impactul asupra angajaților, având în vedere în mod specific egalitatea de gen.

7. Atragerea de capital de risc

Statele membre ar trebui să introducă instrumente de datorie asimilate capitalului propriu armonizate, care să le permită investitorilor să investească în întreprinderi fără a dobândi drepturi de control asupra acestora (cum ar fi drepturile de participare la profit, parteneriatele tacite sau împrumuturile legate de profit). Astfel de instrumente de datorie asimilate capitalului propriu ar trebui:

– să fie create prin încheierea unui acord contractual între societate și investitor pentru un aport de capital; un astfel de acord trebuie să specifice valoarea capitalului principalul investit, să includă o dată de rambursare definită și să prevadă o compensație care poate lua forma unei dobânzi fixe sau variabile sau a unei participări la profit;

– să fie subordonate creanțelor ordinare;

– să fie tratate ca fiind capitaluri proprii sau capital de înlocuire a titlurilor de capital în scopuri de reglementare și contabile.

Pentru a spori securitatea juridică în cele 27 de jurisdicții naționale ale pieței interne și pentru a reduce barierele la intrarea pe piață în ceea ce privește investițiile în ESSU, Comisia ar trebui să faciliteze elaborarea unor modele de acte constitutive, acorduri între acționari și toate celelalte documente relevante pentru ESSU și să creeze o platformă pe care aceste modele de documente să fie puse la dispoziție în toate limbile oficiale ale Uniunii. .

Comisia ar trebui să numească un grup de experți însărcinat cu elaborarea unor modele standardizate de acte constitutive de înaltă calitate, care să corespundă cerințelor armonizate pentru ESSU. Acest grup de experți ar trebui să includă, printre alții, fondatori, investitori și reprezentanți ai sindicatelor.

Comisia ar trebui să numească un alt grup de experți însărcinat cu elaborarea unor modele de acorduri standardizate, echitabile și de înaltă calitate între acționari. Astfel de modele de acorduri între acționari ar trebui să asigure un echilibru între interesele fondatorilor și cele ale investitorilor. Grupul de experți respectiv ar trebui să includă, printre alții, fondatori și investitori de capital de risc.

Comisia ar trebui să înființeze un Centru Comun de Cercetare pentru Dreptul Afacerilor European și Comparat, cu scopul de a furniza informații comparabile, cu acces liber, privind reglementările în domeniul afacerilor din statele membre, în toate limbile oficiale ale Uniunii.

8. Soluționarea specializată a litigiilor

Pentru a accelera soluționarea litigiilor legate de ESSU, ar trebui instituit un mecanism alternativ de soluționare specializată a litigiilor. Participarea la acest mecanism ar trebui să fie condiționată de consimțământul părților implicate. Litigiile legate de dreptul individual și colectiv al muncii ar trebui excluse din acest mecanism. Competența în aceste cazuri ar trebui să fie stabilită în conformitate cu articolele 20-23 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012.

În plus, statele membre ar trebui să introducă un complet specializat în cadrul instanțelor lor naționale – fie un complet în cadrul unei instanțe desemnate la nivel național, fie un complet în cadrul unei instanțe specifice din fiecare entitate federală, în funcție de sistemul judiciar național în cauză. Aceste complete ar trebui să fie dedicate soluționării litigiilor de drept civil între societăți în legătură cu forma juridică ESSU, litigiilor care decurg din sau în legătură cu achiziționarea de ESSU sau de acțiuni în cadrul acestora, precum și litigiilor dintre o ESSU și membrii consiliului său de administrație sau de supraveghere. Statele membre ar trebui să se asigure că procedurile în fața acestor comisii pot fi desfășurate în limba engleză, cu condiția ca părțile implicate să își dea consimțământul.

EXPUNERE DE MOTIVE

Comisia Europeană, în cadrul noului său mandat, și-a anunțat intenția de a crea un nou statut juridic pentru societăți – un „al 28-lea regim”. „Al 28-lea regim” desemnează o tehnică legislativă prin care norme cu caracter obligatoriu, adoptate la nivelul UE, coexistă pe teritoriul statelor membre cu normele naționale. Aplicarea acestor norme depinde de alegerea voluntară a părților private de a se supune reglementărilor UE. Din punctul de vedere al acestor entități private, normele UE trebuie să fie mai avantajoase pentru ele decât legislația națională aplicabilă în alt mod pentru a fi alese. UE a recurs anterior la această tehnică legislativă atunci când a adoptat produsul paneuropean de pensii (PEPP), organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), Societatas Europaea (SE). Comisia a propus, de asemenea, Societas Privata Europaea (SPE), Societas Unius Personae (SUP) și legislația europeană comună în materie de vânzare (CESL) ca „al 28-lea regim”, dar procesul legislativ nu a fost finalizat în niciunul dintre aceste cazuri.

Utilizarea tehnicii legislative a „celui de al 28-lea regim” pentru a sprijini întreprinderile inovatoare a reapărut în raportul lui Enrico Letta intitulat *Much More Than a Market*, în care acesta a propus înființarea unei „societăți europene simplificate”. Referințe similare pot fi găsite și în diferite comunicări recente ale Comisiei Europene și în Raportul Draghi intitulat *The Future of European Competitiveness*. Raportul legislativ din proprie inițiativă al Parlamentului European urmărește să contureze o traiectorie clară pentru elaborarea și cadrul acestei forme juridice, cu un accent special pe modul în care un astfel de statut ar putea aduce beneficii IMM-urilor, start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere, precum și fondatorilor acestora care doresc să își desfășoare activitatea și să se extindă în cadrul pieței interne, fără a se limita însă la aceste categorii.

Comisia Europeană a încercat anterior să instituie un regim pentru o societate europeană privată, însă niciuna dintre aceste inițiative nu s-a concretizat cu succes deplin. Motivele eșecului acestor inițiative derivă din lacunele de concepție și din lipsa garanțiilor privind consultarea și participarea lucrătorilor, ceea ce a împiedicat obținerea consensului necesar. Crearea unor sarcini juridice, administrative și financiare suplimentare asociate acestor încercări a contribuit, de asemenea, la reticența companiilor tinere în a adopta astfel de forme juridice.

Stabilirea garanțiilor necesare pentru a preveni în mod eficace utilizarea abuzivă a unui „al 28-lea regim”, în special în ceea ce privește normele privind participarea angajaților la luarea deciziilor, este extrem de importantă și reprezintă o condiție prealabilă necesară pentru succesul și acceptarea de către societate a acestui proiect.

Mulți ani mai târziu, deși s-au luat măsuri importante în ceea ce privește armonizarea dreptului societăților comerciale în Europa, multe provocări, în special pentru întreprinderile mai mici și cele emergente, rămân nesoluționate, în timp ce au apărut noi provocări economice.

În acest context, raportorul recomandă ca forma juridică propusă de Comisie să fie denumită „European Start-Up and Scale-Up” [întreprindere europeană nou înființată sau în fază de extindere] (ESSU). În locul instituirii unei forme juridice autonome la nivel paneuropean printr-un regulament – care ar necesita utilizarea articolului 352 alineatul (1) din TFUE ca temei juridic și ar risca repetarea greșelilor din trecut – raportorul recomandă crearea unei forme juridice naționale care să fie recunoscută automat în toate statele membre. Acest lucru poate fi

pus în aplicare fie prin adaptarea formelor naționale existente de societăți cu răspundere limitată, fie prin crearea unor noi forme juridice naționale, concepute special în acest scop. O astfel de modalitate de supranaționalizare a elementelor esențiale ale unei forme juridice naționale poate fi pusă în aplicare printr-o directivă de armonizare maximă, în temeiul articolelor 50 și 114 din TFUE.

Forma juridică „European Start-Up and Scale-Up" (ESSU) ar veni în sprijinul întreprinderilor prin crearea unui cadru de reglementare simplificat, digitalizat, clar și ușor de utilizat, adaptat nevoilor IMM-urilor, start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere. Totodată, această formă nu ar fi limitată la o nouă categorie de „întreprinderi inovatoare" sau la alte criterii restrictive, ci ar avea drept scop crearea și consolidarea inovării în Europa. Condiționarea accesului la forma juridică de prezentarea unor dovezi privind eligibilitatea – de exemplu, demonstrarea caracterului „inovator" – ar crește povara administrativă, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii, care deja întâmpină dificultăți în gestionarea cerințelor birocratice. Pentru a răspunde cât mai bine nevoilor IMM-urilor, ale start-upurilor și ale întreprinderilor în curs de extindere, ESSU trebuie să fie o societate cu răspundere limitată care nu este cotată la bursă.

Pe lângă simplificarea procedurilor de constituire și înregistrare a întreprinderilor, raportorul propune ca noul cadru juridic să abordeze o serie de aspecte menite să consolideze competitivitatea IMM-urilor, start-upurilor și întreprinderilor în curs de extindere care aleg să adere la această nouă formă juridică. Prin urmare, propunerea prezintă diferite componente care ar trebui incluse pentru a îmbunătăți accesul ESSU la capital și la talente și pentru a încuraja o orientare pe termen lung în strategia de dezvoltare a acestora. în special, start-upurile care transformă idei inovatoare în produse comercializabile sunt vulnerabile la așa-numitele *killer acquisitions* (achiziții prin care se urmărește eliminarea concurenței), care cu greu pot fi controlate prin intermediul Regulamentului privind concentrările economice. În acest context, raportorul își exprimă intenția de a explora elemente specifice formelor juridice orientate pe termen lung și determinate de un scop clar, pentru care există deja exemple, atât consacrate, cât și emergente, în diferite state membre. Atenția se îndreaptă în special asupra mecanismelor de „blocări de active" și a posibilelor provocări în ceea ce privește transformările transfrontaliere. Pentru a rămâne atrăgătoare pentru investitori, societățile care optează pentru un regim juridic care servește unei viziuni pe termen lung, orice astfel de propunere trebuie să fie însoțită de norme armonizate la nivelul UE privind instrumentele de datorie asimilate capitalului propriu care să le permită investitorilor să investească în întreprinderi fără a dobândi drepturi de control asupra acestora (cum ar fi drepturile de participare la profit, parteneriatele tacite sau împrumuturile legate de profit).

Succesul altor forme de societăți în alte țări (cum ar fi Delaware Inc. din SUA) este legat de eficiența, rapiditatea și gradul de specializare al sistemului judiciar care soluționează litigiile referitoare la forma juridică respectivă. Un mecanism alternativ de soluționare a litigiilor pentru ESSU poate contribui la atingerea acestui obiectiv, la fel ca și instituirea unor complete specializate în cadrul instanțelor din statele membre, dedicate cauzelor ce privesc ESSU. Ambele mecanisme ar trebui să soluționeze exclusiv litigii de drept civil între societăți, litigii care decurg din sau au legătură cu achiziționarea de societăți ESSU sau de acțiuni în cadrul acestora, precum și litigii între o societate ESSU și membrii structurii sale de guvernanță. Participarea la aceste forme speciale de soluționare a litigiilor ar trebui să fie condiționată de consimțământul părților implicate. Litigiile legate de dreptul individual și colectiv al muncii sunt excluse din acest mecanism.

În ceea ce privește mecanismele de siguranță privind normele de codeterminare, raportorul propune o soluție bazată pe norme privind conflictul de legi, în locul unor norme de drept material, așa cum se regăsesc în cazul Societății Europene (SE). Normele privind participarea angajaților la luarea deciziilor diferă în mod semnificativ de la un stat membru la altul. Existența și importanța acestora sunt strâns legate de structura socială a economiei unui stat membru; se recomandă insistent ca acordurile naționale privind participarea angajaților la luarea deciziilor să rămână neschimbate de ESSU. Respectarea particularităților naționale este, în opinia raportorului, mai bine realizată prin norme privind conflictul de legi care armonizează stabilirea legislației naționale aplicabile, decât prin norme armonizate la nivelul UE, care vor reprezenta întotdeauna un compromis politic cu standarde mai ridicate de codeterminare în unele state membre. Prin urmare, se recomandă ca ESSU să stabilească legea aplicabilă chestiunilor legate de participarea angajaților la luarea deciziilor în funcție de locul sediului real al ESSU, care este locul unde se află conducerea centrală a acesteia.

În plus, ESSU nu aduce atingere dreptului individual și colectiv al muncii, iar legea aplicabilă contractelor individuale de muncă este stabilită la articolul 8 din Regulamentul Roma I.

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII

Potrivit articolului 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorul declară că a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane pentru întocmirea proiectului de raport, înainte de adoptarea acestuia în comisie:

Entitatea și/sau persoana
ACT | The App Association - Transparency Register: 72029513877-54
Association pour l'Unification du Droit des affaires en Europe - Transparency Register: 490631396665-19
Bundesministerium der Justiz (BMJ) - Federal Ministry of Justice
Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS) - Federal Ministry of Labour and Social Affairs)
Bundesnotarkammer - Transparency Register: 74591581960-65
Bundesverband der Deutschen Volksbanken und Raiffeisenbanken - Transparency Register: 22330076571-75
Bundesverband Öffentlicher Banken Deutschlands eV- Transparency Register: 0767788931-41
Confédération des Petites et Moyennes Entreprises (CPME) - Transparency Register: 74081206759-11
Conseil International du Notariat Belge /Internationale Raad van het Belgisch Notariaat- Transparency Register: 134690012359-91
Deutsche Bank AG - Transparency Register: 271912611231-56
Deutsche Börse AG - Transparency Register: 20884001341-42
Deutsche Industrie- und Handelskammer - Transparency Register: 22400601191-42
Deutscher Gewerkschaftsbund (DGB) - Transparency Register: 07595112423-87
Deutscher Sparkassen-und Giroverband - Transparency Register: 62379064909-15
Deutscher Steuerberaterverband e.V. - Transparency Register: 845551111047-04
EU Inc Petition - Transparency Register: 848536795849-82
European Commission
European Confederation of Directors' Associations (ecoDa) - Transparency Register: 37854527418-86
European Savings and Retail Banking Group - Transparency Register: 8765978796-80
European Startup Nations Alliance (ESNA)
European Trade Union Confederation - Transparency Register: 06698681039-26
France Digitale- Transparency Register: 479234015862-06
Gesamtverband der Deutschen Versicherungswirtschaft e.V. - Transparency Register: 6437280268-55
Global Legal Entity Identifier Foundation - Transparency Register: 660337819709-62
Hans-Böckler-Stiftung - Transparency Register: 957887652130-79
International Credit Insurance & Surety Association - Transparency Register: 924462331324-02
Leibniz Institute for Financial Research SAFE - Transparency Register: 843071031814-24
Nordic Financial Unions - Transparency Register: 4129929362-47
Oliver Coste
Österreichische Notariatskammer - Transparency Register: 6475183729-37
Permanent Representation of Austria to the European Union
Permanent Representation of Estonia to the European Union
Permanent Representation of France to the European Union
Permanent Representation of the Federal Republic of Germany to the European Union
Permanent Representation of the Kingdom of the Netherlands to the European Union

Startup Portugal
Stiftung Verantwortungseigentum e.V.- Transparency Register: 202064594750-82
Stripe, Inc.- Transparency Register: 389356530261-76
vbw - Vereinigung der Bayerischen Wirtschaft e. V. - Transparency Register: 49096067887-19

Lista de mai sus este elaborată sub responsabilitatea exclusivă a raportorului.

În cazul în care în listă sunt identificate persoane fizice prin numele sau funcția lor ori prin ambele elemente, raportorul declară că a transmis persoanelor fizice în cauză Avizul Parlamentului European nr. 484 privind protecția datelor (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), în care sunt stabilite condițiile în care sunt prelucrate datele lor cu caracter personal, precum și drepturile legate de prelucrarea respectivă.